

درمان آسیب عروقی در شکستگی و شکستگی‌های اندام تحتانی

دکتر احمد شهلا^(۱)، دکتر سعید چاره‌ساز^(۲)

Vascular Injury Repair in Lower Limb Fracture and Fracture Dislocations

Ahmad Shahla MD; Saeid Charehsaz MD

«Urmia University of Medical Sciences»

خلاصه

پیش‌زمینه: شکستگی سوپراکوندیلار استخوان فمور، دررفتگی مفصل زانو و شکستگی‌های پلاتوی تی‌بیا به‌خصوص اگر با جابه‌جایی خلفی همراه باشند ممکن است موجب آسیب عروقی شوند. چون کلترال‌های اندام تحتانی کافی نیستند، ضربه‌های اندام تحتانی همراه با آسیب عروقی باید سریعاً تشخیص و جراحی ترمیمی به‌موقع انجام گیرد، در غیر این صورت حیات عضو غیرقابل برگشت خواهد بود. هدف از این مطالعه بررسی نحوه درمان و پیش‌آگهی شکستگی دررفتگی‌های اندام تحتانی همراه با آسیب عروقی بود.

مواد و روش: مطالعه به صورت گذشته‌نگر از نوع مقطعی انجام شد. ۱۶ نفر که همگی مرد بودند، ثبت شدند. موارد شکستگی دررفتگی‌های اندام تحتانی همراه با آسیب عروقی در مدت دو سال در دو مرکز آموزشی درمانی ارومیه مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: میانگین سنی بیماران $25 \pm 10/33$ سال (۵۰-۱۵) بود و بیش از نیمی از مصدومین ۲۰ سال یا کمتر سن داشتند. یازده نفر سوار موتور و با اتومبیل برخورد کرده یا واژگون شده بودند. در ۱۱ نفر زمان بین سانحه و جراحی ۶ ساعت و بیشتر بود. شکستگی‌ها در ۷ مورد فمور، ۳ مورد پروگزیمال تی‌بیا، ۱ مورد سر فیولا بودند. یک مورد نیز دررفتگی زانو بود. آسیب‌های عروقی در ۷ نفر پوپلیتال، ۵ مورد فمورال و ۴ مورد تی‌بیا بودند. برای فیکساسیون شکستگی‌ها در ۸ مورد از فیکساتور خارجی استفاده شده، ۳ مورد با پلاک زاویه‌دار و بقیه کنسرواتو درمان شده بودند. عروق فمورال و پوپلیته با گرافت صافن و تی‌بیالیس پوسترور با بخیه انتها به انتها ترمیم شده بودند.

نتیجه‌گیری: اکثر بیماران ترومای اندام تحتانی با آسیب عروقی از شهرهای مختلف استان اعزام شده بودند و به علت طولانی شدن زمان ایسکمی، علی‌رغم درمان مناسب در ۵ مورد (۳۰٪) منجر به قطع عضو شدند.

واژه‌های کلیدی: عروق خونی، تروما، اندام تحتانی

Abstract

Background: Combined arterial and skeletal trauma in lower limb imparts a substantially higher risk of limb loss and limb morbidity. Prompt diagnosis and rapid treatment is necessary for optimal limb salvage. The aim of this study was to evaluate the results of management of lower limb fracture, dislocations with vascular injuries in a university hospital.

Methods: 16 male patients with combined lower limb fracture, dislocations and vascular injuries were studied during a 2 year period in a prospective cross-sectional manner.

Results: The mean age was 25 ± 10.33 (15-50). More than half of the cases were 20 yr old or younger. Eleven cases had motorcycle accident. Eleven cases had 6 hour or more intervals between accident and surgery. Skeletal trauma in 7 cases was femoral, 3 cases proximal and 1 case supracondylar femoral fracture. Vascular injuries in 7 cases was popliteal, 3 cases femoral, and 4 cases tibial. The fracture treatment in 8 cases was external fixator, 3 cases internal fixation, and the rest conservative treatment. Popliteal artery and veins were repaired with resection of damaged part and autogenous reversed saphenous vein patch. Tibial vessels were repaired with end-to-end sutures.

Conclusions: Amputation was done in 5 cases mainly due to long interval between accident and surgery.

Keywords: Blood vessels; Trauma; lower extremity

دریافت مقاله: ۵ ماه قبل از چاپ مراحل اصلاح و بازنگری: ۲ بار پذیرش مقاله: ۱ ماه قبل از چاپ

(۱) و (۲): ارتوپد، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

محل انجام تحقیق: ارومیه، مراکز آموزشی درمانی شهید مطهری و امام خمینی

نشانی نویسنده رابط: ارومیه، خ آیت‌اله کاشانی، مرکز آموزشی درمانی شهید مطهری، بخش ارتوپدی

E-mail: a_shahla@umsu.ac.ir

دکتر احمد شهلا